

fuerit, æquè constaret! Verùm nihil in hanc rem prodit Codex membraneus Imperialis Monasterii Emmeramensis in 4. quadringentorum annorum, ex quo isthoc monumentum exscripsimus, & in capitula præscriptis sumtariis distinximus.

VI. In Notis ad Cap. XXIII. Vitæ Venerabilis Wilburgis seu Wilbirgis Reclusæ, anno 1715. Augustæ Vindelicorum à nobis in 4. editæ, ubi *quadam nocte Dominica Resurrectionis, cum in Monasterio [Florianensi] Ludus Paschalis tam à Clero quàm à populo ageretur, quia eidem non potuit corporaliter interesse, dicitur Virgo Christi cæpisse desiderare, ut ei Dominus aliquam specialis consolationis gratiam per Resurrectionis sue gaudia largiretur*, observavimus, videri hunc Ludum fuisse veluti theatralem quandam repræsentationem, qua Christi resurgentis gloria ad ciendam fidelium devotionem piè exhiberetur, uti hodieque Christi Nativitas & Passio diversis figuris & scenis in non paucis Catholicorum locis ob fidelium oculos reducuntur. Sed quod tunc opinati & suspicati tantum fuimus, visis postea & repertis ejusmodi *Paschalium Ludorum* pluribus exemplis, certissimum esse comperimus. Insignis in his est *Ludus Paschalis* in Codice Claustroneoburgensis Canonice quingentorum annorum, in quo Resurrectionis Dominicæ historia pereleganti ac pio Dramate proponitur. Incipit in hunc modum: *Primo producat Pilatus cum Responsorio: ingressus Pilatus. Et sedeat in locum sibi prædeterminatum. Post hac . . . Pontifices cantant: O Domine rectè meminimus, quod à turba sæpè audivimus, seductorem consueverum dicere: post tres dies volo resurgere. Respondet Pilatus: sicut mihi dicat discretio &c. In fine: Et populus universus jam certificatus de Domino, Cantor sic imponit: Christ Der ist erstanden &c.* Nec solum in sacris his scenis Mystera Passionis, Resurrectionis &c. Christi Domini repræsentabantur, sed etiam sacræ aliæ historiæ, quarum tamen epilogus plerumque Christi triumphantis gloriam spectabat. Illustre hujus rei exemplum iste ipse *Ludus Paschalis de Adventu & interitu Antichristi*, quem ex seculi XII. Codice Tegernseensi emitimus, præbet, ex quo præterea discimus, quæ fuerit Germanorum & Francorum de Romanorum Imperatoris potestate ac amplitudine sententia, ut alia plura tum majorum nostrorum scenam, tum opinionem de modo adventus spectantia, quæ ex hoc monumento elici possunt, taceamus. Ei perlubenter Ludum Paschalem Claustroneoburgensem adjunxissemus, nisi preces & litteræ, in quibus aliquod ejus apographum magno studio requisivimus, irritæ fuissent.

VII. Antequam de hac Historia, egregiè sanè ac eleganter, siqua alia hujus temporis, conscripta, pluribus agamus, Lectores monemus, nescio cujus incuriâ ordinem monumentorum à col. 145. usque ad 267. inversum ac perturbatum esse. Itaque ut temporum ratio haberetur, hoc ordine collocanda & à typographo extrudenda erant. I. illicò post Acta & Miracula S. Herculani *Vita S. Alberti Archiep. Casselensis.* II. *Vita S. Liutbirgis reclusæ.* III. *Vita S. Alrunæ Marchionissæ Chambensis.* IV. *Vita Chomradi I. Archiep. Salzbürgensis.* V. *Henrici Archidiaconi Historia Calamitatum Ecclesiæ Salzbg.* VI. *Ludus Paschalis.* Verùm quia nunc res semel facta infecta fieri nequit, Lectorem monuisse satis esse rati, deinceps observationes nostras ad singula monumenta eo ordine accommodare pergemus, quo ea ab Operis typographicis excusa sunt. Hic præcipuè de auctore Historiæ calamitatum Ecclesiæ Salzbürgensis Adilberto seu Alberto Archiepiscopo & Friderico I. Imperatore inquirendum est. Ipse in fronte Opusculi sui sola littera H. nomen suum innuit potius quàm exprimit. Nisi tamen valde fallimur, is H. nullus alius est, quàm Henricus Præpositus Berchtersgadenensis, qui anno MCLXXIV. ejecto Adilberto Archiepiscopatum Salisburgensem administravit, ut videre est tum in Chronico Salisburgensi Canisiano Tom. VI. Antiq. Lect. tum Peziano Tom. I. Script. Rerum Austriacarum col. 345. tum denique apud Hundium & Gevvoldum in Metropoli Salisburg. Tom. I. & II. Certè H. quisquis demum fuerit, capite ultimo manifestè nos docet, singularem Ecclesiasticæ disciplinæ curam in Archiepiscopatu Salzbürgensi, absente Adilberto suscepisse se, imò *Archidiaconum* se vocat, *cujus tanta dignitas est, ut Episcopi Vicarius dicatur in Ordine Romano, ut qui vices Episcopi in illius Diœcesi exequatur: & Ecclesiarum visitandarum ipsius loco curam suscipiat*, ut auctor est Carolus Du Fresne in Glossario, verbo: *Archidiaconus.* Quæ omnia quàm egregiè Henrico, pro Adilberto Archiepiscopatum moderanti, convenient, nemo non videt. Denique in neminem æquiùs Adilberti exulis Archiepiscopi, suspicio cadere potuit insidiarum & machinationum, quàm in

LUDUS
PASCHA-
LIS &c. à
col. 186.

HENRICI
ARCHI-
DIAC.
SALZB.
HISTO-
RIA CA-
LAM. EG-
CLESIAE
SUÆ &c.
à col. 197.

LUDUS
PASCHALIS,
DE
ADVENTU
ET
INTERITU
ANTICHRISTI

In scena Sæculo Duo-
decimo exhibitus,

Erutus ex Cod. MS. Tegernseensi
à P. Bernardo Pez.

LUDUS PASCHALIS DE ADVENTU ET INTERITU ANTICHRISTI.

Emplum Domini, & septem A. sedes regales primum collocantur in hunc modum. Ad Orientem templum Domini. Huic collocantur sedes regis Hierosolymorum, & sedes Synagoga. Ad Occidentem sedes Imperatoris Romanorum. Huic collocantur sedes regis Theotonicorum, & sedes regis Francorum. Ad Austrum sedes regis Græcorum. Ad Meridiem sedes regis Babyloniarum & Gentilitatis. His ita ordinatis primò procedat Gentilitas cum rege Babyloniarum cantans:

Deorum immortalitas est omnibus colenda,

Eorum & pluralitas ubiq; metuenda. Stulti sunt, & vere fatui, qui Deum unum dicunt,

Quia antiquitatis ritui perpetua contradicunt.

Si enim unum credimus, qui præsit universis,

Subiectum hunc concedimus contrariè diversis.

Cum hinc bonum pacis foveat clementi pietate,

Hinc belli tumultus moveat fera crudelitate.

Sic multa sunt officia, diversaq; Deorum, Quæ nobis sunt indicia discriminis eorū.

Qui igitur tam multifariis unum dicunt præesse,

Illorum contrariis est affici necesse.

Ne ergo unum subijci contrariis dicam, Et his Divinam affici naturam concedamus.

Ratione hac decernimus Deos discriminare,

Officia quorum cernimus ab invicem distare.

Quod etiam debet cantari per totum Ludum in temporibus. Et sic Ipsa, & rex Babyloniarum ascendunt in sedem suam. Tunc sequitur Synagoga cum Judæis cantans:

Nostra salus in te Domine:

Nulla vita spes in homine:

Error est in Christi nomine spem salutis aestimari.

Mirum, si morti succubuit,

Qui vitam aliis tribuit.

Qui se salvare non potuit, ab hoc quis potest salvari?

Non homines: qui est Emanuel,

Deum adorabis Israël.

Jesus sicut Deos Ismaël te jubeo de-testari.

Quod & Ipsa cantabit singulis in temporibus, & sic ascendat thronum suum. Tunc Ecclesia in muliebri habitu procedit induta thoracem, & coronata, assistente sibi Misericordia cum oleo ad dexteram, & Justitia cum libra & gladio ad sinistram utrisque muliebriter indutis. Sequuntur etiam eam Apostolicus à dextris cum Clero, & Imperator Romanorum à sinistris cum militia. Cantabit autem Ecclesia Alto consilio, his, qui eam sequuntur, ad singulos versus respondentibus:

Hæc est fides, ex qua vita,

In qua mortis lex sopita.

Quisquis est, qui credit aliter,

Hunc damnamus æternaliter.

Ascendit autem Ipsa cum Apostolico & Clero, Imperatore, & militia sua eundem Thronum. Postea procedunt & alii reges cum militia sua cantantes singuli, quod conveniens visum fuerit. Et sic unusquisque cum militia sua ascendet thronum suum, templo adhuc & uno throno vacuis remanentibus. Tunc Imperator dirigit nuntios suos ad singulos reges, & primò ad regem Francorum dicens:

Sicut scripta tradunt historiographorum Totus mundus fuerat fiscus Romanorum.

Hoc primorum strenuitas elaboravit, Sed posterorum desidia dissipavit.

Sub his Imperii dilapsa est potestas,

Quam nostra repetit potentie majestas.

Reges ergo singuli prius instituta

Nunc Romano solvant Imperio tributa.

Sed quod in militia valet gens Francorū,

Armis Imperio rex serviat eorum.

Huic

Huic ut hominum cum fidelitate Nobis in proximo faciat, imperate.

Tunc legati venientes ad regem Francorum coram eo cantent:

Salutem mandat Imperator Romanorum

Dilecto suo Inchyto regi Francorum.

Tua discretioni notum scimus esse,

Quod Romano juri tu debeas subesse.

Unde te repetit sententia tenenda

Summi Imperii & semper metuenda:

Cujus ad servitium nos te invitamus,

Et citò venire sub præcepto mandamus.

Quibus Ille:

Historiographis si qua fides habetur,

Non nos Imperio, sed nobis hoc debetur.

Illud enim seniores Galli possederunt,

Atque suis posteris nobis reliquerunt.

Sed hoc invasoria vi nunc spoliatur.

Absit invasoribus ut nos obsequamur.

Tunc Legati redeunt ad Imperatorem cantent coram eo:

Ecce Franci super te nimium elati

Protervè se opponunt tue majestati:

Imò & Imperii tui jus infirmatur,

Illud invasorium dum affirmatur.

Digna ergo pœna correpti respiscant,

Ut per eos alii obedire discant.

Tunc Imperator cantat:

Corda solent ante ruinam exaltari.

Superba stultos loqui nolite mirari.

Quorum nos superbiam certè reprime-

mus,

Ac eos sub pedibus nostris conteremus.

Et qui nunc ut milites nolunt obedire,

Tanquam servi postmodum cogentur

servire.

Et statim [cum] aciebus vadit ad expugnandum regem Francorum. Qui sibi occurrens congregitur cum eo, & superatus captivus reducit ad sedem Imperatoris, & sedente Imperatore stat coram eo cantans:

Triumph gloria est parcere devictis.

Victus ego tuis nunc obsequor edictis.

Vitam meam simul cum regni dignitate

Posuam fateor in tua potestate.

Sed si me pristino restitues honori,

Erit honor victi laus maxima victori.

Tunc Imperator eum suscipiens in hominem & concedens sibi regnum cantat:

Vive per gratiam, & suscipe honorem,

Dum me recognoscis solum Imperato-

rem.

Et ille cum honore dimissus revertitur in regnum suum cantans:

A. *Romani nominis honorem veneramur, Augusto Cesari servire gloriamur,*

Cujus imperii virtus est formidanda,

Honor & gloria mancant veneranda.

Omnium rectorem te solum profitemur,

Tibi tota mente semper obsequemur.

Tunc Imperator dirigens nuntios suos ad regem Græcorum cantat:

Sicut scripta tradunt historiographorū,

Quicquid habet Mundus, fiscus est

Romanorum.

Hoc primorum strenuitas elaboravit,

Sed posterorum desidia dissipavit.

Sub his imperii dilapsa est potestas,

Quam nostra repetit potentie majestas.

Reges ergo singuli prius instituta

Nunc Romano solvant Imperio tributa.

Hoc igitur edictum Græcis indicate,

Et ab ipsis debitum censum reportate.

Qui venientes ad Regem cantant coram eo: salutem mandat, ibi mutantes:

Cujus ad servitutem te invitamus,

Et tributum dare sub præcepto mandamus.

Quos ille honestè suscipiens cantat:

Romani nominis honorem veneramur,

Tributum Cesari reddere gloriamur &c.

Eosque cum honore dimittens ipsemet ascendet * ad imperium cantans: *Romani nominis &c.* Qui cum in hominem suscipiens, & regnum sibi concedens cantat: *vive per gratiam.* Tunc ille suscepto regno revertitur cantans: *Romani nominis &c.*

Tunc iterum dirigit nuntios suos Imperator ad Regem Hierosolymorum dicens: *Sicut scripta tradunt &c.* Qui venientes ad regem coram eo cantant:

Salutem mandat Imperator Romanorū

Dilecto suo regi Hierosolymorum &c.

Quibus ille honestè susceptis cantat: *Romani nominis &c.* Et ascendens ad imperium cantat hoc ipsum iterans: *Romani nominis &c.* Quo ille suscepto concedit sibi regnum. Ipso itaque reverso in sedem suam, cum jam tota Ecclesia subdita sit imperio Romano, confurgit rex Babylonis in medio suorum cantans:

Ecce superstitio novitatis vana,

Quam error adinvenit sectæ Christianæ!

Fere destruxit ritum antiquitatis,

Et Deus subtraxit honorem Deitatis,

Quorum cultum deleri prorsus ne sinamus,

Nomen Christianum de terra deleamus:

Quod

Quod ab eo loco debemus inchoare,
Unde primò cepit hac secta pullulare.
 Et ordinans acies suas vadit ad obsiden-
 dam Jerosolymam. Tunc rex Jerosolymæ
 dirigit nuntios suos ad imperium cantans:
Ite hac Ecclesia mala nuntiantes,
Nobis auxilium ab ipsa postulantes.
Hac dum cognoverit Romanus Impe-
rator,
Ipsè noster erit ab hoste liberator.
 Qui venientes ad Imperium cantant co-
 ram eo:
Defensor Ecclesie nostri miserere,
Quos volunt inimici Domini delere.
Venerunt gentes in Dei hereditatem,
Obsidione tenent sanctam civitatem,
Locum in quo sancti ejus pedes steterunt,
Ritu spurcissimo contaminare querunt.
 Quibus ille:
Ite vestros properè fratres consolantes,
Ut nostrum auxilium leti postulantes,
Nos pro certo sciant in proximo venire,
Ne de ipsis valeant hostes superbire.
 Qui reversi stant coram rege cantantes:
Viriliter agens ab hoste sis securus:
Adpropinquat enim ab hoc te redem-
pturus.
Quem debes in prelio constans prestolari.
Per hunc te gaudebis in brevi liberari.
 Interim dum Imperator colligit exerci-
 tum, Angelus Domini subito apparet
 cantat:
Judæa & Jerusalem nolite timere,
Sciens te auxilium Dei cras videre,
Nam tui fratres adsunt, qui te liberabunt,
Atque tuos hostes potenter superabunt.
 Tunc Chorus: *Judæa & Jerusalem.* In-
 terim Imperator cum suis procedat ad
 prælium, & finito prælio responsorio con-
 grediatur cum rege Babylonis. Quo supe-
 rato, & fugam ineunte Imperator cum suis
 intret templum, & postquam ibi adorave-
 rit, tollens coronam de capite, & tenens
 eam cum sceptro, & imperio ante altare
 cantet:
Suscipe, quod offero nam corde benigno,
Tibi regi regum imperium resigno,
Per quem reges regnant, qui solus Im-
perator
Dici potes, & es cunctorum gubernator.
 Et eis depositis super altare ipse rever-
 titur in sedem antiqui regni sui, Ecclesiâ,
 quæ secum descenderat Jerosolymam, in
 templo remanente. Tunc cum Ecclesia &
 Gentilitas & Synagoga vicissim cantant,

A. ut supra. Procedant hypocritæ sub silen-
 tio & specie humilitatis, inclinantes cir-
 cumquaque & captantes favorem laico-
 rum. Ad ultimum omnes conveniant an-
 te Ecclesiâ, & sedem regis Jerosolymæ.
 Qui eos honestè suscipiens ex toto se sub-
 det eorum consilio. Statim ingreditur An-
 tichristus sub alis indutus lorica, comi-
 tantibus eum Hypocritis à dextris, & Hæ-
 resi à sinistris, ad quas ipse cantat:
Mei regni venit hora.
Per vos ergo sine mora
Fiat, ut conscendam regni solium:
Me Mundus adoret, & non alium.
Vos adaptas cognovi,
Vos ad hoc hucusque fori.
Ecce labor vester, & industria
Ad hoc mihi sunt necessaria.
En Christum gentes honorant,
Venerantur & adorant.
Ejus ergo delete memoriam,
In me suam transferentes gloriam.
 Ad Hypocrisim:
In te pono fundamentum.
 Ad Hæresim:
Per te fiet incrementum.
 Ad Hypocrisim:
Tu favorem laicorum exstrue.
 Ad Hæresim:
Tu doctrinam Clericorum destrue.
 Tunc ille:
Per nos mundus tibi credet:
Nomen Christi tibi cedit.
 Hypocritis:
Nam per me favorem dabunt Laici.
 Hæresis:
Et per me Christum negabunt Clerici.
 Tunc præcedent eum ipso paulatim
 sequente. Et postquam venerint ante se-
 dem regis Jerosolymæ, Hypocritis insu-
 urret hypocritis annuntians eis adventum
 Antichristi. Qui statim occurrent sibi
 cantantes:
Sacra Religio jam diu titubavit.
Matrem Ecclesiam vanitas occupavit.
Ut quid perditio per viros phaleratos?
Deus non diligit sæculares prælatos.
Ascende culmina regie potestatis,
Per te reliquæ mutentur vetustatis.
 Tunc Antichristus:
Quomodo fiet hoc? Ego sum vir ignotus.
 Tunc ipsi:
Nostro consilio Mundus favebit totus.
Nos occupavimus favorem laicorum.
Nunc per te corruat doctrina Clericorum.
 Nostri

Nostri auxiliis hunc thronum occupabis.
Tu tuis meritis cetera consummabis.
 Tunc Antichristus veniens ante sedem
 regis Jerosolymæ cantat ad hypocritas:
Quem sub Ecclesie gremio concepistis
Longis conatibus, me tandem genuistis.
Ascendam igitur, regna subjugabo.
Deponam vetera, nova jura dictabo.
 Tunc exeuntes ei superiora indumen-
 ta ascendunt expositis gladiis, & deponen-
 tes regem Jerosolymorum coronant An-
 tichristum cantantes:
Firmetur manus tua, & exaltetur dex-
tera tua.
 Tunc rex Jerosolymis ascendat ad re-
 gem Teutonicorum solus cantans:
Deceptus fueram per spem bonorum.
Ecce destitutor fraude simulatorum.
Regni fastigia putabam beata.
Si essent talium edictis ordinata.
Romani culminis dum esses advocatus,
Sub honore viguit Ecclesie status.
Nunc tue patens est malum discessionis;
Viget pestifera lex superstitionis.
 Interim hypocritæ conducunt Anti-
 christum in templum Domini, ponentes
 ibi thronum suum. Ecclesia verò, quæ ibi
 remanserat, multis contumeliis & verberibus
 affecta redibit ad sedem Apostolicam.
 Tunc Antichristus dirigit nuntios suos ad
 singulos reges Græcorum dicens:
Scitis divinitus ab hoc me vobis datum,
Ut per omnes habeam terras principa-
tum.
Ad hoc idoneos ministros vos elegi,
Per quos totus mundus subdatur no-
stræ legi.
Hinc primò terminos Græcorum occupate.
Græcos terroribus, aut bello subjugate.
 Qui venientes ad regem Græcorum
 cantant coram eo:
Rex tibi salus sit à salvatore
Nostro, regum & totius Orbis rectore,
Qui, sicut ex Scripturis mundo fuit pro-
missus,
Descendit de cælis ab arce Patris missus.
Ille semper idem manens in Deitate,
Ad vitam suam nos invitat pietate.
Hic se vult a cunctis ut Deum venerari,
Es a toto Mundo se jubet adorari.
Hujus edicti formam si tu præteribis,
In ore gladii cum tuis interibis.
 Quibus ille:
Libenter exhibeo regi famulatum,
Quem tanto dicitis honore sublimatum.
 R. P. Perzi Thesauri Anecd. Noviss. Tom. II. Pars III. N Sub

Honor est & gloria tali obedire,
Huic tota mente desidero servire.
 Et hoc iterans venit ad præsentiam An-
 tichristi, & stans coram eo cantat:
Tibi profiteor decus Imperiale,
Quo tibi serviam, jus postulo regale.
 Et flexo genu offert ei coronam. Tunc
 Antichristus depingens primam litteram
 nominis sui regi, & omnibus suis in fronte,
 & coronam ei in capite reponens cantat:
Vive per gratiam, & suscipe honorem,
Dum me recognoscis cunctorum crea-
torem.
 Tunc ille revertitur ad sedem suam.
 Iterum Antichristus dirigit hypocritas ad
 regem Francorum cum muneribus dicens:
Hec munera regi Francorum offeretis,
Quem cum suis ad nos per illa conver-
tetis.
Hi nostro ritui formam adinvenere,
Nostro adventui viam preparavere.
Horum subtilitas nobis elaboravit
Thronum conscendere, quem virtus oc-
cupavit.
 Tunc hypocritæ acceptis muneribus
 vadunt ad regem Francorum, & stantes
 coram eo cantant.
Rex tibi salus sit &c. Ultimam clausu-
 lam istâ commutantes:
Sed de tui regni certus devotione
Rependit tibi vicem voluntatis bonæ.
 Tunc rex acceptis muneribus cantat:
Libenter exhibeo &c. Et hoc iterans venit
 ad præsentiam Antichristi, & flexo genu
 offert ei coronam cantans: *tibi profiteor*
 &c. Antichristus eo suscepto in osculo si-
 gnat eum & suos in frontibus, & imponens
 ei coronam cantat: *vive per gratiam &c.*
 Tunc iterum dirigit hypocritas ad regem
 Teutonicorum cantans:
Excellentis est in armis jus Teutonicorum,
Sicut testantur experti robur eorum.
Regem muneribus est opus mitigari:
Est cum Teutonicis incautum præliari.
Hi secum pugnantibus pessima pestis.
Hos nobis subjicite donis si potestis.
 Tunc hypocritæ acceptis muneribus
 transeunt ad regem cantantes coram eo:
Rex tibi salus sit &c. ultimum versum ite-
 rum istâ commutantes:
Et his te honorans muneribus absentem
Amicum cernere desiderat presentem.
 Tunc Rex Teutonicorum cantat:
Fraudibus versutias compellor experiri,
Per quas nequitia vestra solet mentiri.

*Sub forma veritas virtutis putatur:
Ostendet falsitas, quod forma mentitur.
Per vos corrupta est fides Christianorum,
Per me conteretur regnū simulatorum.
Plena sunt fraudibus munera deceptoris,
In quos corruiet per gladium ultoris,
Secum pecunia sit in perditionem,
Gravem injuria expectat ultionem.*

Tunc hypocritæ confusi redeunt, & stantes coram Antichristo cantant:

*O regni gloria, caput totius mundi
Offensa aspice populi furibundi.
Certe prædictum est per fidem antiquo-
rum:*

*Quod tu subicies cervices superbiorum.
Si virtute tua totus Orbis subsistit,
Qua vi Teotonicorum furor tibi resistit?
Igitur tuam Germania blasphematur di-*

*tionem
Extollit cornua contra religionem.
Respice nostram confusionem
In ea judica tuam offensionem.
Tuam potentiam injuria testatur,
Cujus Imperium ruinam minatur.*

Tunc Antichristus:
*Consummabo verè gentem perditionis
Pro tanto scandalo religionis
Ecce superbiam humanæ potestatis
Terret potentia Divinæ majestatis!*

Tunc dirigit singulos nuntios ad reges dicens eis:

*Ite congregantes facultates regnorum
Conculcent impetu furorem superbiorū.
Nuntii verò venientes coram regibus*

cantant:

*Ecce noster Dominus & Deus Deorum
Per nos exercitum convocat suorum,
Ut per eos Teotonicum condemnet fu-
rorem,*

In bello Martyrum consignabit cruorē.

Tunc reges conveniunt ante thro- num Antichristi. Quibus ille:

Consummabo verè &c.

Ite Germaniæ terminos invadetis,

Superbum populum cum rege conteretis.

Tunc omnes cantant:

*Deus nobiscum est, quos tuetur potenter,
Pro fide igitur pugnemus confidenter.*

Et disponentes acies suas in occursum Teotonicorum congregiuntur cum eis, & superatur exercitus Antichristi. Tunc rex Teotonicorum rediens, & sedens in thro- no suo cantat:

*Sanguine patriæ honor est retinendus:
Virtute patriæ est hostis expellendus.*

A. *Jus dolo perditum est sanguine venale
Sic retinebimus decus Imperiale.*

Tunc hypocritæ adducunt claudum coram Antichristo. Quo sanato rex Teo- tonicorum hæsitabit in fide. Tunc iterum adducunt leprosum, & illo sanato rex plus dubitabit. Ad ultimum important fere- trum, in quo jacebat quidam simulans se in prælio occisum. Juber itaque Antichristus, ut surgat dicens:

*Signa semper querunt rudes & infideles.
Surge, surge velociter, quis sum ego, re-
veles.*

Tunc ille de feretro cantat:

*Tu sapientia supernæ veritatis,
Virtus invicta es Divina Majestatis.*

Et hypocritæ secum cantant: *tu sa-
pientia &c.* Tunc rex Teotonicorum vi- dens signa seducitur dicens:

*Nostro nos impetu semper periclitamur:
Adversus Dominum incauti præliamur.
In hujus nomine mortui suscitantur,
Et claudi ambulant, leprosi mundantur,
Illius igitur gloriam veneremur.*

Tunc rex ascendit ad Antichristum, & hoc idem cantat. Cum autem venerit co- ram eo, flexo genu offert ei coronam can- tans: *tibi profiteor &c.* Tunc Antichristus signans eum, & suos in frontibus, & impo- nens ei coronam cantat: *vive per gratiam &c.* Tunc committit sibi expeditionem ad gentes dicens:

*Vobis credentibus convertimur ad gentes.
Et dato sibi gladio cantat:*

Per te disponimus has fieri credentes,

Tunc rex veniens ad thronum Genti- litatis, & mittens legatum ad regem Baby- lonis, cantat coram eo:

*Potestas Domini maneat in æternum,
Quæ adoranda est quasi Numen sempi-
ternum.*

*Condemnat penitus culturam idolorum,
Præcipit abjici ritus simulachrorum.*

D. Tunc Gentilitas ad legatum:

*Finxit invidia hanc singularitatem,
Ut unam coleret homo Divinitatem.*

*Ille jure Deus cupidus æstimatur,
Qui specialius ceteris vult ut solus co-
latur,*

*Nos igitur sequimur ritum antiquitatis:
Diis discrimina reddimus Deitatis.*

Tunc nuntius:

Unus est Dominus, quem jure veneramur.

Et deficiens simulachrum cantat:

Idolum detestamur.

Statim

Statim gentiles concurrunt, & præli- A. antur cum exercitu Antichristi. Et supera- tus rex Babylonis ducitur captivus ad An- tichristum. Tunc rex genu flexo offert co- ronam Antichristo dicens: *tibi profiteor &c.* Tunc Antichristus signans eum, & suos in frontibus, & imponens coronam ei cantat: *vive per gratiam &c.* Statim re- deunt ad sedes suas omnes cantantes:

*Omnium rectorem te solum profitemur,
Tibi tota mente semper obsequemur.*

Tunc Antichristus dirigens hypocritas ad Synagogam cantat:

*Judeis dicite Messiam advenisse,
Et me in gentibus tributum accepisse.
Judeis dicite: enego sum Messias, B.
Ego sum promissus eis per prophetias.*

Tunc hypocritæ ad Synagogam:

*Regalis generis gens est peculiaris,
Fidelis populus ubique predicaris.
Pro tuenda lege jam dudum exulasti,
Procul à patria Messiam expectasti.
Hæc expectatio reddet hereditatem:
Jocunda novitas mutabit vetustatem.
Ecce mysterium tuæ redemptionis:
Rex enim natus est auctor religionis.
Hic est Emanuel, quem testantur Scri-
ptura,*

*Per cujus gratiam tu regnabis secure,
Erexit humiles, & superbos dejecit,
Potenter omnia sub pedibus subjecit.
Surge Jerusalem, surge, illuminare,
Captiva diu Synagoga letare.*

Tunc Synagoga:

*Hæc consolatio Divinæ bonitatis
Laborem respicit nostræ captivitatis.
Eamus igitur obviam Salvatori.*

Dignum est reddere gloriam redemptori.

Tunc Synagoga surgens vadit ad An- tichristum, &c.

*Ades Emanuel, quem semper venera-
mur,*

In cujus gloria nos quoque gloriamur.

Tunc venientem suscipit Synagogam

signans eam, & dicens:

*Per me egredere vectem confusionis:
Tibi restituo terram promissionis.*

*In tuo lumine en gentes ambulant,
Et sub pacis tuæ lege reges regnant.*

Tunc Synagoga redeunte intrant Pro- phetæ dicentes:

*Verbum Patris habens divinitatem
In Virgine sumpsit humanitatem,
Manens Deus effectus est mortalis,
Semper Deus factus est temporalis.*

*Non Natura usu sic testante
Hoc factum est, sed Deo operante.
Nostram sumpsit infirmitatem,
Ut infirmis conferret firmitatem.
Hunc Judæi mortalem cognoverunt,
Immortalem quem esse nescierunt.
Nec sermoni, nec signis credidère:
Sub Pilato Christum crucifixère.
Moriendo mortem mortificavit,
A Gehenna credentes liberavit.
Hic surrexit verè non moriturus,
Regnat semper in proximo venturus.
Hic seculum per ignem judicabit,
Universos in carne suscitabit,
A reprobis salvandos separabit,
Malos damnans, bonos glorificabit.
Verè scitis, quid Scripturæ loquantur,
Enoch vivum, & Heliam testantur.*

Tunc Synagoga:
Ubinam sunt?

Illi:
*Nos sumus verè,
In quos fines seculorum devenère.
Iste Enoch, & ego sum Helias,
Quos hucusque servaverat Messias,
Qui jam venit, & adhuc est venturus,
Per nos primum Israël redempturus.
Ecce venit homo perditionis,
Magna consummans muros Babylonis:
Non est Christus.*

C. Tunc tollunt ei velum. Statim Syna- goga convertitur ad verba Prophetarum dicens:

*Seducti sumus verè per Antichristum,
Qui mentitur se Judæorum Christum.
Certa indicia est nostræ libertatis
Elias & Enoch Prophetæ veritatis.
Tibi gratias damus Adonai Rex Gloria,
Personarū Trinitas ejusdem substantiæ.
Verè Pater Deus est, cujus Unigenitus
Deus est, idem Deus est amborum Spi-
ritus.*

Interim hypocritæ venientes ad Anti- christum cantant:

*Oculmen regium Divinæ Majestatis!
Tibi subtrahitur honor Divinitatis.
Intravère senes Doctores vanitatis,
Qui blasphemant tuæ honorem potestatis.
Judeis prædicant tenore Scripturarum,
Te rex omnipotens caput hypocritarum.*

Tunc Antichristus ad hypocritas:

*Cum me totus Orbis studeat adorare,
Jus mei nominis quis audeat negare?
Synagogam, & Senes mihi repræsentate,
Reos conveniam super hac levitate.*

N 2

Tunc

Tunc ministri venientes ad Prophetas, A. & Synagogam cantant:

*Testes mendacii, precones falsitatis,
Vos tribunal vocat Divina majestatis.*

Tunc Prophetæ:

*Non seducet homo iniquitatis
Servos Christi ministris falsitatis.*

Tunc nuntii adducunt Prophetas, & Synagogam ad Antichristum, quibus ille:

*Fert in insaniam proprietatis
Vos, quos decipiunt vultus auctoritatis.
Sanctis promissus sum redemptio futura,
Vere Messia, ut testatur Scriptura.*

*De me suscipite formam Religionis.
Sum infidelibus lapis offensionis.*

Tunc Prophetæ:

*Tu blasphemus auctor iniquitatis,
Radix mali, turbator veritatis,
Antichristus, seductor pietatis.*

Tunc Antichristus comotus dicit Ministris:

*Ecce blasphemias meae Divinitatis
Ulciscatur manus Divinae majestatis.
Qui blasphemant in me Divinam pie-
tatem,*

Divini Numinis gustent severitatem.

Pereant penitus oves occisionis

Pro tanto scandalo sanctae religionis.

Tandem Synagoga cantat confes-
sionem istam:

*Nos erroris penitet, ad fidem conver-
timur,*

*Quicquid nobis inseret persecutor, pa-
timur.*

Tunc ministri educunt eos, & occi-
dunt. Interim verò, dum occiduntur, Ec-
clesia cantat: *Fasciculus myrrha dilectus
meus mihi.* Tunc ministris reversis An-
tichristus dirigit nuntios suos ad singulos
reges cantans:

*Reges conveniant, & agmina Sancto-
rum,*

Adorari volo à gloria regnorum.

Cuncta divinitus manus ima firmavit,

Suos Divinitas hostes exterminavit.

*Pace conclusa sunt cuncta jura regno-
rum,*

Ad coronam vocat suos Deus Deorum.

Tunc omnes reges conveniunt undi-
B. que cum suis usque ad praesentiam Anti-
christi cantantes: *cuncta divinitus &c.*
Quibus Antichristus:

Ista praedixerunt mei praedicatores,

Viri mei nominis, & juris cultores.

Hec mea gloria, quam diu praedixere,

Qua fruuntur mecum, quicumque meruerunt.

Post eorum casum, quos vanitas illudit,

Pax, & securitas universa conclusit.

Statim fit sonitus super caput Anti-
christi, & eo corridente, & omnibus suis
fugientibus Ecclesia cantat: *Ecce homo,
qui non posuit Deum adiutorem suum!
Ego autem sicut oliva fructifera in Do-
mo Dei.* Tunc omnibus redeuntibus ad
fidem, Ecclesia ipsos suscipiens inci-
pit: *laudem dicite DEO
nostro.*

Explicit.

